

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitymoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius

El. p. info@am.lt

2021-05-10 Nr. S21/05/ 107

Į 2021-05-05 Nr. (14)-D8(E)-3072

Originalas siunčiamas nebus

DĖL TERITORIJŲ PLANAVIMO ERDVINIŲ DUOMENŲ SPECIFIKACIJOS PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) 2021-04-12 raštu 2021-04-12 Nr. S21/04/167 (toliau - Rūmų raštas) buvo išsakę savo nepritarimą Teritorijos planavimo erdvinių duomenų specifikacijos pakeitimo projektui, kuriame buvo pažymėta, kad, neasižvelgus į pirmame etape Rūmų siūlomus įsakymo pakeitimus, Rūmai nepritars pateiktam įsakymo projektui. Atkreiptinas dėmesys, kad pasitarimo su specifikacijos pakeitimo rengėjais ir Rūmų deleguotais atstovais metu buvo susitarta, kad, siekiant nestabdyti dokumento patvirtinimo, pateiktas pastabas tikslinga išskaidyti į du etapus: pirmą - pataisas, į kurias galima atsižvelgti nedelsiant ir antrą - pastabas, kurias būtų galima nukelti artimai ateičiai, bet jų neužmiršti. Atsižvelgiant į tai Rūmų rašte buvo pateikti konkretūs pasiūlymai pirmajam ir antrajam etapams.

2021-05-05 Rūmai gavo Aplinkos ministerijos atsakymą Nr. (14)-D8(E)-3072 “Dėl aplinkos ministro įsakymo projekto derinimo” ir kartu pridėtą Teritorijos planavimo erdvinių duomenų specifikacijos pakeitimo projektą (toliau - Aplinkos ministerijos atsakymas), kuriame nurodyta, kad „į daugumą Jūsų pastabų atsižvelgėme ir pagal jas patikslinome Projektą. Siunčiame Projektą Jums susipažinti“.

Rūmai, susipažinę su Aplinkos ministerijos atsakymu ir kartu pateiktu patikslintu dokumentu pažymi, kad į daugumą Rūmų pateiktų pastabų nebuvo atsižvelgta, t.y. išanalizavę Aplinkos ministerijos atsakymą Rūmai pažymi, kad (cituojamos Rūmų rašto teksto ištraukos pateiktos kabutėse):

1. Rūmai atkreipia dėmesį, kad Rūmų rašte teigiama, kad „*PIRMAS ETAPAS. Pastabos ir pasiūlymai įsakymo projekto skubiam patikslinimui: 1. Esant neaiškumui dėl įstatymo projekte naujai vartojamų sąvokų, terminų, pavadinimų ir išsireiškimų, Rūmai siūlo pateikti jų metodinį išaiškinimą ir apibūdinimą*“.

Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyta, kad į šią pastabą neatsižvelgta. Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyti argumentai ir motyvai – *Pastaba bendrinė (kartojasi), atsakymas pateiktas atsakant į pastabą Nr. 5.*

Rūmai atkreipia dėmesį, kad ši pastaba neturi nieko bendro su pastaba Nr. 5, kurioje buvo įvardinti tik 6 lentelėje figuruojantys elementai. Rūmai pažymi, kad formuluojant pastabą Nr.1 buvo aiškiai ir tiksliai nurodytos sąvokos visame projekto kontekste (pateiktas priedas), kurias reikalinga paaiškinti arba pateikti nuorodas į sąvokų išaiškinimą kituose dokumentuose, tačiau Aplinkos ministerijos atsakyme ir prie jo pridėtame patikslintame dokumente nebuvo pateikti naujai vartojamų sąvokų, terminų, pavadinimų ar išsireiškimų išaiškinimai ir jų apibūdinimas, kas ir toliau sąlygos neįmanomą vieningos visų TPD rengimo metodikos traktavimą ir naudojimą. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, manytina, kad nesant aiškaus reglamentavimo dokumentai bus rengiami pagal kiekvieno supratimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad nuotolinio pasitarimo metu rengėjai įvardino galimybę prie dokumento pridėti priedą, tačiau jo nėra.

2.Rūmai atkreipia dėmesį, kad Rūmų rašte teigiama, kad „2. *Reikalingas įsakymo projekto 1, 17 ir 18 lentelėse pateiktos sąvokos „strateginiai objektai“ išaiškinimas“.*

Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyta, kad į šią pastabą atsižvelgta.

3.Rūmai atkreipia dėmesį, kad Rūmų rašte teigiama, kad „3. *Įsakymo projekto 2 lentelėje reikalingos metodinės nuostatos savivaldybės bendriesiems planams mastelių diapazone nuo M 1:50000 iki M 1:10000 grafinės išraiškos apimtims“.*

Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyta, kad į šią pastabą neatsižvelgta. Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyti argumentai ir motyvai – *Atsižvelgiant į tai, siūlomas Erdvinių duomenų specifikacijos keitimo projektas prieštarautų teritorijų planavimo reglamentuojantiems teisės aktams, todėl šis pasiūlymas turi būti įgyvendintas keičiant teritorijų planavimo dokumentų rengimo reglamentavimą.*

Manytina, kad pateiktas argumentas yra nepagrįstas, nes būtent šis Teritorijos planavimo erdvinių duomenų specifikacijos pakeitimo projektas ir yra atliekamas keičiant teritorijų planavimo dokumentų rengimo reglamentavimą. Atkreiptinas dėmesys, kad iš lentelės, pritaikant ją LR teritorijos bendrojo plano sprendiniams, išimta grafa (Valstybės teritorijos ar valstybės teritorijos dalių bendrieji planai). Nors pats lentelės pavadinimas nurodo, kad lentelė skirta Savivaldybės ir vietovės lygmens bendrųjų planų erdviniam duomenims, nei vienoje grafoje nėra nurodyti vietovės lygmens bendrųjų planų erdviniai duomenys.

Manytina, jog tam, kad būtų įmanoma kokybiškai ir metodiškai rengti visų bendrųjų planų sprendinius, būtinas aiškus įvardinimas: a) Savivaldybių bendrieji planai M 1:50 000; b) Savivaldybių ir savivaldybių vietovės lygmens miestų ir miestelių bendrieji planai M 1:10 000 / M 1:5 000 ir c) Savivaldybių dalių ir vietovės lygmens miestelių ir kaimų bendrieji planai M 1:2000.

4.Rūmai atkreipia dėmesį, kad Rūmų rašte teigiama, kad „4. *Reikalinga pagrįsti įsakymo projekto 2 lentelėje minimo grafinio elemento atributo „Didžiausias leistinas pastatų aukštų skaičius“ tikslingumą Savivaldybės ir vietovės lygmens bendrųjų planų erdviniuose duomenyse, t.y. kyla klausimas kokiu tikslu šis grafinio elemento atributas paliekamas?“*

Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyta, kad į šią pastabą neatsižvelgta. Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyti argumentai ir motyvai – *Atributas paliekamas nes Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių (toliau Taisyklių) 170.3 p. nustatyta: <.....>.*

Rūmai pažymi, kad Aplinkos ministerijos atsakyme pateiktas argumentas nėra įtikinantis, nes kaip tik šiuo metu pateiktas ir Taisyklių pakeitimo projektas. Taip pat lieka nesuprantama, kodėl abiejų dokumentų pakeitimai nėra suderinti tarpusavyje ir ateičiai paliekamas visiškai neaiškus reglamentavimas, nes nėra išaiškinimo, kokiais parametrais matuojamas aukšto aukštis ir kam jis reikalingas.

5.Rūmai atkreipia dėmesį, kad Rūmų rašte teigiama, kad „5. *Reikalingas visų įsakymo projekto 6 lentelės antroje grafoje (Teritorijų naudojimo funkcinio prioriteto pavadinimas) esančių sąvokų išaiškinimas ir sąvokų sudarymo pagrindimas“.*

Laikytina, kad į šią pastabą neatsižvelgta, nors Aplinkos ministerijos atsakyme suformuluota, kad „iš dalies atsižvelgta“. Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyti argumentai ir motyvai – *Sąvokų (funkcinio prioriteto zonų pavadinimų) aprašymai pateikti lentelės šeštajame stulpelyje. Funkcinio prioriteto zonos (PRIOR_ZON) detalizuoja LR BP koncepcijoje (352 p.) išskirtus teritorijų naudojimo funkcinis prioritetus (funkcinio prioriteto zonos detalizuotos LR BP konkretizuotuose sprendiniuose, kaip numatyta LR BP koncepcijos 350 p.)<...>.*

Rūmai atkreipia dėmesį, kad sąvokos taip ir liko neišaiškintos, liko tas pats Teritorijų naudojimo funkcinio prioriteto pavadinimo reikšmės ir teritorijų apibūdinimas, t.y. niekas nepakito, pateikta argumentacija visiškai paini. Pažymima, kad ir toliau lieka nesuprantama, ar naudojantis šiomis taisyklėmis reikės papildomai susirasti LR BP koncepciją ir ja vadovautis?

6. Rūmai atkreipia dėmesį, kad Rūmų rašte teigiama, kad „6. Siūlome paaiškinti kaip įsakymo projekto 7 lentelėje pateikiami „Valstybei svarbūs strateginiai objektai“ ir jų grafinė išraiška įtakos rengiamus ir parengtus žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus (toliau – TPD), taip pat ir ateityje rengiamus žemesnio lygmens TPD“.

Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyta, kad į šią pastabą neatsižvelgta. Aplinkos ministerijos atsakyme nurodyti argumentai ir motyvai – <...> kadangi įstatymuose reglamentuojančiuose teritorijų planavimą yra atitinkamos nuostatos, papildomai Specifikacijos Projekte jos neaprašomos.

Manytina, kad tai nėra pakankamas argumentas, nes ir toliau lieka neaišku, pagal kokią metodiką ir grafinę išraišką tai bus įgyvendinama žemesnio lygmens TPD. Taisyklėse privaloma pateikti bent nuorodą, kaip tai turi būti atliekama. Galimai pagal 7 lentelėje pateiktą klasifikatorių?

7. Rūmai atkreipia dėmesį, kad Rūmų rašte teigiama, kad „7. Siūloma, kad po 12 punkto 8 lentelės papildymo nuostata metodiškai turi atsirasti papildomas punktas, panašiai kaip teritorijų planavimo normose „VI skyrius. Sisteminis teritorijos naudojimo tipų ryšys su funkcinėmis zonomis“ - „Sisteminis Valstybės lygmens bendrųjų planų erdvinį duomenų ryšys su Savivaldybės ir vietovės lygmens bendrųjų planų erdviniais duomenimis“ arba papildytos normos VII skyriumi „Savivaldybės ir vietovės lygmens bendrųjų planų erdviniais duomenimis“.

Laikytina, kad į šią pastabą „iš dalies atsižvelgta“, nors Aplinkos ministerijos atsakyme suformuluota, kad „atsižvelgta“.

Nors prie Aplinkos ministerijos atsakymo patiektas dokumentas papildytas priedu Nr. 1, kuriame pateikta Valstybės lygmens bendrųjų planų erdviniais duomenimis taikomo teritorijų naudojimo funkcinių prioritetų klasifikatoriaus (PRIOR_ZON) ir savivaldybės lygmens bendriesiems planams taikomo funkcinių zonų klasifikatoriaus (FUNKC_ZON) atitikmenų palyginamoji lentelė, **TAČIAU**, 8 lentelės pavadinime suformuluota nuostata iš esmės yra netinkama. Netinkama tuo, kad tai taikoma tik savivaldybės, **bet ne kartu ir vietovės lygmens miestų ir miestelių bendriesiems planams.** Visiškai prarandamas kompleksinio teritorijų dokumentų rūšių (1. Valstybės teritorijos bendrasis planas ir valstybės teritorijos dalių bendrieji planai; 2. savivaldybių (rengiami savivaldybės lygmeniu) ar jų dalių (rengiami vietovės lygmeniu) bendrieji planai; 3. detalieji planai (rengiami vietovės lygmeniu)) instrumentarijus, ką nurodo ir kol kas nepaneigė galiojantys teisės aktai. Manytina, jog privaloma taisyti lentelės pavadinimą papildant:

8 lentelė. Savivaldybės lygmens **ir vietovės lygmens miestų ir miestelių** bendrųjų planų erdviniais duomenimis taikomas funkcinių zonų klasifikatorius FUNKC_ZON.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstyta, konstatuojame, kad Aplinkos ministerijos atsakyme ir pridėtuose dokumentuose neatsižvelgta į Rūmų pateiktas pastabas dėl Teritorijos planavimo erdvinį duomenų specifikacijos pakeitimo projekto. Todėl, vertinant tokią situaciją, Rūmai nepritaria patikslintam Teritorijos planavimo erdvinį duomenų specifikacijos pakeitimui.